

O poslechovém studiu hudební knihovny

Knihovny města Hradce Králové

Poslechové studio je součástí hudební knihovny Knihovny města Hradce Králové od května 1988. Svým vybavením - gramofony, kazetovými magnetofony, CD přehrávači a video-rekordérem - doplňovalo služby půjčovny. Mixážní pult umožňoval sluchátkový poslech pro maximálně 16 posluchačů u 4 stolků se čtyřmi odlišnými výběry hudebních ukázek u každého stolku.

Naším čtenářům, nebo spíše posluchačům, kteří chodí do poslechového studia individuálně / jejich počet se snižuje / poskytujeme od prosince 1998 zmodernizované technické zázemí / každý ze čtyř posluchačů u jednoho stolku může poslouchat jiný výběr hudby /, doplněné novými přístroji: na zakázku vyrobeným gramofonem s otáčkami 78, dalším videopřehrávačem, kazetovým magnetofonem a přehrávači DVD a MP3.

Poslechové studio jako nově zřízená součást hudební knihovny vyvolávalo zájem jednak u profesních kolegů okresu / byly jsme Okresní knihovna /, jeho nové technické vybavení i u státní správy / zejména video /, svůj zájem projevila i předškolní a školní zařízení.

4 poslechové stolky se dají snadnou manipulací odpojit od přívodu elektrického proudu, odsunout ke kraji místnosti, a vznikne tak prostor pro 20 - 25 sedících osob, které mohou sledovat a poslouchat program, jehož zvuk je šířen ze zabudovaných reproduktorů, případně videoprodukcí z televize zavěšené na stěně.

Během prvního roku své činnosti - od května 1988 - přišlo do poslechového studia 16 kolektivů, zejména mateřské a základní školy a učiliště, zhlédnout komponované programy, připravené jeho pracovníci po konzultaci s příslušným pedagogem.

V dalším roce začal počet akcí pro kolektivy vzrůstat. Vrcholem byly roky 1992 / 193 akcí /, 1993 / 129 akcí / a 1994 / 107 akcí /.

Od roku 2000 se jejich počet pohybuje kolem 65 ročně s účastí více jak 800 dětí, mládeže a dospělých.

Přelomem zejména pro skupinové akce poslechového studia se stal listopad 1989: padla ideologická omezení, uvolnily se všechny součásti fondu.

Ukázalo se, že poslechové studio, jakkoliv je nedílnou částí hudební knihovny, nemusí nabízet jen hudební tematiku. První roky po sametové revoluci tu nacházeli i učitelé literatury pro své žáky a studenty zvukové dokumenty a videoukázky o dosud zakazovaných spisovatelích. Totéž se týká i skladatelů a interpretů.

Samozřejmě součástí práce poslechového studia se po roce 1990 staly programy pro zdravotně či sociálně handicapované kolektivy dětí, mládeže a dospělých. Nikdy se pro ně neuskutečnila dvě identické akce, byť by měly stejný obsah.

Do poslechového studia přicházejí a přijíždějí děti a mládež z Diagnostického ústavu, ze speciální školy pro děti s více vadami Daneta, ze speciální základní školy pro děti s vadami sluchu a řeči, z MŠ pro zrakově postižené děti.

Od roku 1990 docházela a zajížděla pracovnice poslechového studia za dětskými pacienty hospitalizovanými na různých klinikách Fakultní nemocnice (1990-1999: 22 programů), do letního tábora J. A. Komenského v Bělči nad Orlicí pro mentálně postižené (1992-1996: 5 programů). V letech 1994-1998 připravovala Mikulášské diskotéky a hudební odpoledne / i v Deštném v Orlických horách / a pohádkové odpoledne s herečkou divadla DRAK pro Sdružení pro pomoc mentálně postiženým.

Ačkoliv se prostý součet akcí snížil, zvýšila se náročnost na jejich přípravu v souvislosti s náměty stávajících adresátů a nových skupin, zejména dospělých.

V roce 1999 byla hudební knihovna kontaktována Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých a od roku 2002 dochází pracovnice poslechového studia 1x za měsíc / s výjimkou dvou prázdninových měsíců / s programem mluveného slova a hudebních ukázek do jejího sídla v ul. F. Šrámka v Hradci Králové, kde se pokaždé sejde průměrně 10 zrakově postižených dospělých. Jejich zájem právě o nehudební témata byl vodítkem pro jejich přípravu společně s informačním odd.

Společná příprava některých akcí s metodickým odd. pro knihovníky okresu Hradec Kálové zase vzbudil zájem knihovnic z mikroregionu „urbanická brázda“. Nově přibyly výjezdy do zmíněného mikroregionu: dosud proběhlo adventní setkání s občany Obědovic a dva pořady pro mateřské školy v Kratonohách a v Roudnici.

Občas vyjela pracovnice posl. studia na pozvání učitelů do zákl. škol okresu HK (Osice, Předměřice)

Akce pro veřejnost připravované pracovníci hudební knihovny někdy vyústí i v jejich opakování pro uzavřené kolektivy dospělých (Liga proti rakovině). Pro sdružení Mammahelp zase proběhl v jejich sídle, v bývalé továrně Vertex, předvánoční pořad připravený členkou Mammahelpu a pracovníci posl. studia.

Školská zařízení a ostatní instituce dostávají informace o poslechovém studiu od pracovníků knihovny, mohou si o nás přečíst také na Internetu.

Domluva termínů a obsahů akcí s pracovníci posl. studia je na pedagogích a vedoucích. Veškeré pořady jsou pro jejich účastníky zdarma a jejich náplní jsou úryvky a ukázky zásadně z rozsáhlého fondu zvukových a auditivních nosičů hudební knihovny Knihovny města Hradce Králové.

Jsou inspirativní.

Alice Pávová,
pracovnice poslechového studia hudební knihovny
Knihovny města Hradce Králové
březen 2008